

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาด้วยวิธีตรวจสอบเอกสาร สัมภาษณ์ และสำรวจข้อคิดเห็น เพื่อนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอใน ด้านงานนิเทศการศึกษาและงานพัฒนาการเรียนการสอน มีวิธีดำเนินการวิจัยโดยการกำหนด วัตถุประสงค์ของการวิจัย กำหนดกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง สร้างเครื่องมือ เก็บรวบรวม ข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อนำเสนอเกณฑ์ประเมินผลการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ ในด้านงานนิเทศการศึกษา และงานพัฒนาการเรียนการสอน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักวิชาการ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ที่กำลังปฏิบัติราชการในปี การศึกษา 2531 ทั่วประเทศ

กลุ่มตัวอย่างประชากร ที่ใช้ในการวิจัยมี 2 กลุ่มซึ่งใช้ในการศึกษาเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

1. กลุ่มนักวิชาการ สำหรับทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของการปฏิบัติงานของ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในด้านงานนิเทศการศึกษา และงานพัฒนาการเรียน การสอน กลุ่มตัวอย่างนักวิชาการได้มาจากการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 11 คน คือ

- 1.1 อาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์และพัฒนาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.2 ผู้อำนวยการกองมาตรฐานตำแหน่ง
- 1.3 ผู้อำนวยการกองวิชาการ
- 1.4 ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
- 1.5 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- 1.6 ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด
- 1.7 ผู้ช่วยผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัด

2. กลุ่มตัวอย่างนักปฏิบัติการ สำหรับศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับ ราชการประเมิน และน้ำหนักความสำคัญ ขององค์ประกอบในการปฏิบัติงาน ได้แก่

2.1 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทั้ง 72 จังหวัด จำนวน 72 คน ซึ่งนำมาใช้เป็นกลุ่มประชากรทั้งหมด

2.2 หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ทั้ง 719 อำเภอ มีจำนวนทั้งสิ้น 719 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร $n = N/(1+Ne^2)$ ของยามานะ (Taro Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 256 คน

2.3 ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ จำนวนทั้งหมด 2,468 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตร $n = N/(1+Ne^2)$ ของยามานะ (Taro Yamane) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 355 คน

ในการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. นักวิชาการ สุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดคุณลักษณะ คือ
 - 1.1 เป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่เกี่ยวข้องกับงานบุคลากรและ/หรือ
 - 1.2 เป็นผู้มีผลงานทางวิชาการ ซึ่งได้รับการยอมรับทางการสอนรายวิชา นิเทศการศึกษา และพัฒนาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและ/หรือ
 - 1.3 เป็นผู้วางแผนในการจัดการนิเทศการศึกษาในหน่วยงาน

2. กลุ่มนักปฏิบัติการ

2.1 หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ใช้ประชากรทั้งหมด ไม่มีการสุ่ม

2.2 หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สุ่มแบบแบ่งชั้น คือกำหนดเขตการศึกษาแล้วแบ่งตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละเขตการศึกษา จากนั้นจึงสุ่มแบบธรรมดา (Simple Random Sampling) ในแต่ละเขตการศึกษา

2.3 ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ สุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน ประชากรในแต่ละเขตการศึกษา แล้วสุ่มแบบธรรมดาตามลำดับ

รวมกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 694 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ใช้สัมภาษณ์นักวิชาการ จำนวน 11 คน

2. แบบสอบถาม สร้างจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์เป็นหลัก และการศึกษาข้อเขียน เอกสาร งานวิจัย ตำรา และงานในหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอในด้านงานนิเทศการศึกษา และงานพัฒนาการเรียนการสอน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ใช้สำรวจความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 683 คน แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็น ต่อองค์ประกอบการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีข้อความถามทั้งสิ้น 62 ข้อ แยกได้ดังนี้

1. องค์ประกอบด้านความรู้เกี่ยวกับงานในหน้าที่ 12 ข้อ
2. องค์ประกอบด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน 26 ข้อ
3. องค์ประกอบด้านปริมาณและคุณภาพ 9 ข้อ
4. องค์ประกอบด้านคุณลักษณะในการปฏิบัติงานและส่วนตัว 15 ข้อ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญขององค์ประกอบการปฏิบัติงานเป็นแบบเติม

คำตอบ

การตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ วิจารณ์ให้คำแนะนำ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ก่อนนำไปใช้สัมภาษณ์นักวิชาการ
2. แบบสอบถาม นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ วิจารณ์ ให้คำแนะนำแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข ขอหนังสือขอความร่วมมือในการตรวจแบบสอบถามจากอาจารย์ที่ปรึกษา ส่งให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ วิจารณ์ด้านความตรงของเนื้อหา และสำนวนภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ก่อนจัดทำแบบสมบูรณ์ส่งไปเก็บข้อมูลต่อไป ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้แก่
 1. รองศาสตราจารย์ ดร. สัจด์ อุทรานันท์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา สาขานิติศาสตรศึกษาและพัฒนาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา สาขานิติศาสตรศึกษาและพัฒนาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 3. อาจารย์สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา สาขานิติศาสตรศึกษาและพัฒนาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 4. นายจรรยา เอกอินทร์ ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 5. นายสมเชาว์ เกษประทุม ผู้อำนวยการกองวิชาการบริหารบุคคล สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู
 6. ดร. กมล กุ้ประเสริฐ ผู้อำนวยการกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 7. นายเต็ม แยมเสมอ หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
 8. นายสมยศ มีเทศน์ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
 9. นายทำนอง พรหมมูล ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด อุทัยธานี
 10. นายวิโรจน์ เทศนา ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด สิงห์บุรี
 11. นายเฉลย พูนสวน ผู้ช่วยผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ปทุมธานี

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง โดยมีหนังสือขอความร่วมมือจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

2. รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ขอหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ถึงเลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เมื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัด

ผู้วิจัย ได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ทุกจังหวัดเพื่อขอความอนุเคราะห์ แจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างในจังหวัด แล้วเก็บรวบรวมส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามคืน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม

แหล่งข้อมูล	จำนวนที่ส่ง	จำนวนได้รับคืน	ร้อยละ
หัวหน้าหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	72	61	84.72
หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่ง อำเภอ	256	197	76.95
ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ/กิ่งอำเภอ	355	351	98.87
รวม	683	609	89.17

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับรายการประเมินองค์ประกอบการปฏิบัติงาน วิเคราะห์เป็นรายข้อ ทุกข้อ โดยการหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับความสำคัญขององค์ประกอบการปฏิบัติงาน วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าร้อยละ (Percentage) ใช้สูตร

$$\text{ค่าร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่าคะแนนเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

3. ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{N\sum fx^2 - (\sum fx)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum fx^2$ = ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum fx)^2$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย